

ادامه از صفحه قبل (گفت‌وگو با آیت‌الله غروی)

بنده معتقدم تمامی دولت‌ها خدماتی را انجام داده و برخی از آنها مشکلاتی هم داشته‌اند و در عین اینکه برخی جهت‌گیری‌های فرهنگی آنها غلط بوده است؛ اما در مقایسه با بسیاری از کشورها موفق‌تر عمل کرده‌اند. لذا این‌طور نباشد که همه‌چیز را سیاه نشان بدهیم که در این‌صورت جوان خواهد گفت: نظام ناکارآمد است. بنده معتقدم ما خودی‌ها دست به دست هم داده‌ایم تا نشان بدهیم، نظام کارآمد نیست و این یک تهمت و دروغ است. مسئولیت برخی از مشکلاتی که پیش آمده، به عهده این افراد است. حقیقت این است که باید مسائل را درست نگاه کنیم و برخوردهای ما باید بسیار سالم‌تر باشد. گاهی افرادی را که بسیار ارزشمند هستند، کنار می‌گذاریم؛ درحالی‌که آنها می‌توانند، بازوی خدمت‌گراری برای کشور باشند.

امنیت، اعتقادات و ارزش‌ها، مهمترین اهداف دشمنان نظام مقدس جمهوری اسلامی

هدف دشمن بیرونی این است که امنیت، اعتقادات، ارزش‌ها و دلسوزان نظام و افراد مؤثر نظام را هدف قرار دهد. دشمن این‌ها را برای منفعت خودش انجام می‌دهد و دلش برای ما نسوخته است؛ اما متصدیان امر نیز باید جذب حداکثری داشته باشند و تا جایی که می‌توانیم، دافعه نداشته باشیم؛ اما معنای این سخن این نیست که اهل مذاهنته باشیم. بلکه لازم است، ارزش‌ها را حفظ کنیم؛ اما باید متوجه اهدافی که دشمن دنبال می‌کند، باشیم. بنابراین بر همه ما لازم است یک بازنگری نسبت به طرز تفکر و برخورد‌هایمان داشته باشیم؛ چراکه صدها هزار خون شهید برای نظام ریخته شده و هزینه‌های سنگینی داده‌ایم و نتایج بسیار درخشانی هم داشته‌ایم؛ به‌عنوان مثال استقلاللی که کشور ما دارد، هم چنین مسئولیتی که کشور ما دارد، در دنیا نمونه‌ای ندارند. همچنین نمونه‌ای برای رهبری حاکم بر جامعه ما وجود ندارد؛ یک رهبر استوار، قوی و با صلابتی که هیچ منافعی برای خودش قائل نیست و تنها به منافع کشور و ملت توجه می‌کند. اگر در حال حاضر وضعیت کشور را با دیگر کشورها مقایسه کنید، متوجه جایگاه رفیع جمهوری اسلامی می‌شوید. شما شاهد بودید که رئیس‌جمهور روسیه که یکی از کشورهای قدرتمند دنیاست، با چه کیفیتی به ملاقات مقام معظم رهبری می‌رود. امروز ایران در منطقه نقش مؤثری دارد. اگر ایران نبود، وضعیت کشورهایی مانند فلسطین، سوریه، لبنان و کل منطقه وضعیت دیگری بود و دشمن همه‌جا را گرفته بود و تمام منافع را برای خودش ضبط کرده بود. همه این‌ها به‌نحوی خاکریز ما هستند. اگر خدای ناکرده آسیبی به هر کدام از این کشورها وارد بشود، به ما آسیب وارد می‌شود. این نکته مهمی است و باید آن را درک کنیم و در عین حال ظرفیت خودمان را هم بشناسیم. وضعیت ما بسیار خوب است. ما سالم‌ترین مسئولان را داریم؛ مسئولانی که می‌توانند به–خوبی ایفای نقش کنند. امروز یک تشکیلات مفلطن امنیتی، نظامی و انتظامی در کشور حاکم است و ما دارای استقلال سیاسی، اقتصادی و نظامی هستیم؛ البته مسئله تعامل چیز دیگری است و ربطی به استقلال ندارد. اگر اقتصاد ما استقلال آن‌چنانی داشته باشد، می‌تواند در جنبه‌های دیگر نظیر استقلال سیاسی هم تأثیرگذار باشد.

سختی با متولیان فرهنگی کشور

تشکیلات فرهنگی کشور باید توجه داشته باشند که ما متناسب با شرایط روز، کار فرهنگی انجام نداده‌ایم. آموزش و پرورش حدود دوازده سال بچه‌های ما را پرورش می‌دهد که اگر کار خودش را به‌خوبی انجام می‌داد، نمی‌بایست بچه‌های ما امروز این‌طور آلت دست بیگانه قرار بگیرند. اگر صدا و سیما یا نقش خودش را ایفا می‌کرد، نبایستی اعتماد مردم به رسانه‌های بیگانه انجام می‌شد؛ البته وضعیت تفاوت پیدا کرده و فضای مجازی و گوشی‌های هوشمند به میدان آمده‌اند. اما باید توجه می‌کردیم که این‌طور وسیع و گسترده راه فضای مجازی را باز نمی‌کردیم. چرا از این شرایط پیشگیری نکردیم و تأثیر و تأثر فضای مجازی را برآورد نکردیم؟ و پادزهر لازم را با کارهای فرهنگی متناسب انجام ندادیم؟ امروز تشکیلات فرهنگی جامعه باید یک بازنگری در خود انجام بدهند.

کم‌کاری‌های خودمان را ببذیریم

یکی از خصوصیاتی که باید به آن توجه داشته باشیم، این است که هر اتفاقی که در کشور رخ می‌دهد، آن را به‌طور کامل به بیگانه نسبت ندهیم؛ چراکه این نگاه زمینه‌ای برای توجیه کم‌کاری‌هاست؛ بلکه باید بفهمیم و ببذیریم که ما در زمینه‌های مختلف کم‌کاری داشته و داریم و آن‌طور که باید، در جاهای مختلف هزینه و کار نکرده‌ایم. باید دانشگاه‌های ما به‌شکلی و مدارس ما به‌شکل دیگر بازنگری کنند. لازم است سیاست‌های فرهنگی و راهبردها را مورد بازنگری قرار بدهیم.

همچنین لازم است، نسبت به نیروی انسانی و محتوا و همچنین نظام فرهنگی و اداری بازنگری کنیم. اگر عدالت اجتماعی پدید بیاید و جوانان ما آن را درک کنند، هرگز فریب فریب‌کاران را نخواهند خورد. اگر فساد اداری که فی‌الحجمه وجود دارد و بالجمله وجود ندارد، نباشد، شرایط طور دیگر خواهد شد. این–طور نباشد که فقط از خودمان تعریف بکنیم. اگر جلوی این مفاسد گرفته بشود، شرایط به‌گونه‌ای دیگر خواهد بود. حیف است که این نظام با وجود افراد پاکدست و خدمتگزار که در سطوح مختلف کشور خدمت‌رسانی می‌کنند، آسیب ببینند. این‌طور نباشد که در سطوح پایین، افرادی تخلف کنند و قانون هم برای برخورد با آنها به کمک مسئولان نیاید. نظام اسلامی نظامی است که عدالت، عفت، انسانیت، حیا و دیگر ارزش‌ها

برای آن محور است. اگر بر اساس این مسائل عمل کنیم، نظام ما درخشش خواهد کرد و همه این را احساس خواهند کرد. باید ببذیریم که ضعف‌هایی داشته و داریم که زمینه شکل‌گیری مسائل منفی در اجتماع شده است. در انقلاب ما این متدینین بودند که نقش محوری را در پیروزی انقلاب بر عهده داشتند. این‌ها کسانی بودند که سر و کارشان با مساجد و هیئات مذهبی بود. بسیاری از این افراد تلویزیون نمی‌خریدند و از رادیو در حد ایام سوگواری و مانند آن استفاده می‌کردند. این‌ها افرادی بودند که انقلاب را به پیروزی رساندند. البته آن‌روز ماهواره و اینترنت و فضای مجازی وجود نداشت؛ ولی وقتی نظام اسلامی داریم، باید طوری عمل کنیم که مدارس و دانشگاه‌های ما وضعیت دیگری داشته باشند. در مجموع نظام کارآمد بوده است؛ اما باید به ضعف‌ها هم توجه داشته باشیم. این مسائلی که پیش می‌آید تا حدی مربوط به ضعف‌ها و قصورهاست. در نتیجه باید سعی کنیم، هم‌افزایی داشته باشیم، همدیگر را طرد و نفی نکنیم و در عین حال بر ارزش‌ها هم پافشاری داشته باشیم.

متن کامل یادداشت:

اغتشاشات و وقایع اخیر که دست‌های پیدا و پنهان کشورهای معاند با جمهوری اسلامی در آن به‌خوبی مشاهده می‌شود، مجموعه‌ای از فتنه‌گری‌ها و جنگ ترکیبی آشفته و پریشان دشمنان ستیزه‌جو است که با تمام قوا، جهت تضعیف و تخریب موقعیت کشورمان همسو و متحد شده‌اند؛ تنوع به‌کارگیری تجهیزات رسانه‌ای و سرازیر شدن امکانات خرابکارانه و همچنین نوع اهدافی که از آن سخن می‌گویند و یا از رفتارشان پیداست، نمایان‌گر استیصال و انفعال در برابر تأثیر و قدرت فراگیر جمهوری اسلاهی در محور مقاومت و پایداری در برابر زیاده‌خواهی و امتیاز گرفتن از کشورمان است.

مجموعه این تحركات نشان می‌دهد که دشمنان روی احساسات و مطالبات جوانان، حساب و با ریاکاری در صدد ایجاد فضایی غیرواقعی از کشور، در داخل و خارج می‌باشند. شاید اگر قرار بر اعتراضی بود، می‌بایست بر روی مشکلات اقتصادی متمرکز می‌شدند؛ ولی وقتی مسئله زن و حجاب یا مباحث مذهبی، قومیتی و ملی را در صدر تحلیل‌ها و تبلیغات خود قرار می‌دهند، گویای آن است که اتفاق فکر اغتشاشات و خارج‌نشینان مرتجع، برنامه‌ای فراتر از آنچه در برابر و فرآوری بعضی از جوانان و اغتشاشگران قرار داده است، می‌باشد به هر صورت پیچیدگی‌های جنگ ترکیبی، نیازمند محاسباتی دقیق از سوی مسئولان و نیز جامعه می‌باشد تا در چنین مواقعی که معاندین با انگیزه تحمیل فکر خود بر جامعه هستند، اهالی و آحاد جامعه به موضوعات، زمینه‌ها، ریشه‌ها، عوامل، روش‌های فتنه‌انگیزی، آشوب‌گری و ستیزه‌جویی با جریان حق و حاکم بر جامعه، توجه کافی داشته تا فتنه‌ها خنثی و هزینه‌ها تقلیل یابد.

این یادداشت بر اساس خطبه‌ها و بیانات امیرالمؤمنین امام علی ^{علیه السلام} می‌باشد تا نسبت به مهارت جامعه در شناخت و دفع فتنه‌ها و با رویکرد به تکالیف جامعه نسبت بی‌اثر کردن توطئه‌ها و فتنه‌هائی می‌باشد که افکار و رفتار جامعه را هدف گرفته‌اند، تا نسبت به وقایع اخیر و تکالیف جامعه نسبت به حوادث و پشت صحنه‌های آن، همچون گذشته دقت بیشتری در اهداف و شرارت‌های دشمنان، صورت پذیرد و قبل از آن بیان چند نکته ضروری است:

نکته اول: فتنه به‌معنای امتحان و آزمون می‌باشد. با دقت و مرور این واژه در قرآن کریم، ایجاد فتنه در جوامع را با توجه به انگیزه‌های فتنه‌گران بیان کرده است؛ فریب دادن ملت‌ها ؛ تفرقه‌افکنی در جامعه ؛ بدعت‌گذاری ؟؛ و شبهه‌افکنی ؟؛ از جمله مصادیق فتنه می‌باشد؛ اما آنچه در اذهان تبادر و تداعی می‌کند و به‌مرور، به‌محاورات به‌تدریج دارای معنایی اصلی و عرفی مشهور شده، به‌معنای انگیزه‌های شوم در تفرقه و تخریب و برهم زدن نظامات و شاکله جامعه اسلاهی می‌باشد که در صورت تداوم یا تسری به بدنه جامعه، باعث در خطر قرار گرفتن جامعه در تله دشمنان می‌باشد؛ خداوند متعال خطر وقوع فتنه در جامعه را با صریح‌ترین و دقیق‌ترین تعبیر، بیان نموده و می‌فرماید: ﴿الْفِتْنَةُ أَشَدُّ مِنَ الْقَتْلِ﴾ و ﴿الْفِتْنَةُ أَكْبَرُ مِنَ الْقَتْلِ﴾

• **لزوم تجزیه و تحلیل فتنه‌های گذشته و عبرت‌گیری از آنها**

نکته دوم: تاریخ‌شعر، حوادث و وقایع بسیاری در دوران خود دیده که حامل درس‌ها و پندهای آموزنده‌ای برای جوامع است تا با درس‌آموزی و عبرت‌گیری

از بیداری و پویایی یا خفتگی و خمودگی آن دوران، رسالت عمومی جامعه در زمان‌های دیگر را شناخت و به‌کار بست.

قبل از هرگونه تبیین نیاز به تجزیه و تحلیل جامعه نسبت به اتفاقات می‌باشد؛ بدین معنا که جامعه خود را در مقابل سؤالاتی قرار دهد و برای خود و دیگران جوابی منطقی داشته باشد. این جواب نتیجه تجزیه و تحلیل واقع‌بینانه است که در شکل پاسخ ارائه می‌شود؛ اساساً جامعه فهمیم، جامعه‌ای است که دائم خود را در معرض سؤالاتی قرار دهد که برای پاسخ صحیح آنها، نیاز به شناخت و هوشیاری از شوک‌های اجتماعی و شکوه‌های اهالی جامعه دارد، بدیهی است که تراکم سؤالات و پیدا نکردن پاسخ برای آنها، مسیر جامعه را به‌صورت ملموسی، تغییر می‌دهد که الزاماً نمی‌تواند مسیر درستی باشد. در همین رابطه می‌توان به نتایجی واقعی برای حل مسائل دست یافت.

نکته سوم: فهم جامعه از مبدأ و منتهای اعتراضات و اغتشاشات، نکته مهم دیگری است که اهالی جامعه را به نتایجی که بنوان میان واقعیت‌ها و تحریفات تمیز و تفاوت قائل شد، اموری مانند اینکه: آیا این اغتشاشات تمام ماجراست یا مقدمه برای فتنه‌گری‌های بعدی و آتش‌افروزی‌های خطرناک است، اینها در حالی است که هدف اصلی و هجمه سنگین رسانه‌ها، به اذهان عموم و در کل جامعه است؛ همان‌طور که در مقیاس کوچکتر، رواج شبهه در جامعه، با هدف تزلزل افکار و اسقاط ارزش‌های ثابت در جامعه می‌باشد.

• **مهارت جامعه در دام شیطان قرار نگرفتن**

اصل اولی در دفع فتنه‌ها توسط جامعه، شناخت دام‌های شیاطین و زمین دشمن می‌باشد؛ لازمه این امر، آگاهی جامعه از تله‌ها و دام‌هایی است که شیاطین و دشمنان با تزویر خود ساخته و با تربین اهداف خود و وعده‌های پوچ، در اذهان جامعه القا می‌کنند و در گام نخست به فکر تسخیر افکار و سپس ایجاد تردید و سستی نسبت به اعتقادات و ارزش‌ها و سپس در صدد تفرقه و تجزیه و تقابل در میان امت اسلامی می‌کوشند؛ از این‌رو باید در شناخت «دام‌های شیطان و زمین دشمنان» کوشید تا خواسته یا ناخواسته، مفهوم فریب شیطان و مسحور وعده‌های دشمنان نشده و در زمانی که بعضاً آن را برای رسیدن به مقاصد شوم، هموار معرفی می‌کند، ایفای نقش نمایانیم. امیرالمؤمنین امام علی ^{علیه السلام} در بیانی دقیق خطاب به آحاد جامعه می‌فرماید: «فلا تکنونا أنصاب الفتن وأعلام البدع والزمو ما عقد علیه حبل الجماعة و بنیت علیه أركان الطاعة»؛^۱ سعی کنید که شما پرچم فتنه‌ها و نشانه‌های بدعت‌ها نباشید و آنچه را که پیوند امت اسلامی بدان استوار و پایه‌های طاعت بر آن پایدار است، بر خود لازم شمارید. حضرت در ادامه همین فراز سفارشی اکید و هشدار ی جدی بیان و اعلام می‌فرمایند: «واتقوا مدارج الشیطان و مهابط العدوان»؛^۲ از گرفتار شدن در دام‌های شیطان و قرار گرفتن در وادی دشمنی‌ها بپرهیزید.

• **مهارت جامعه در دوری از غفلت‌زدگی و مرعوب دشمنان شدن**

هر چند عوامل غفلت جامعه فراوان است، اما آنجا که دشمنان با به‌کارگیری معادلات پیچیده، سعی در ایجاد غفلت‌زدگی جامعه می‌کنند، به‌صورتی‌که حقایق دیده نشود و علم‌های ستیزه‌جویان به‌صورت عریان و نمایان با قصد بر هم زدن آسایش و امنیت و زدودن پای‌بندی‌های جامعه در دروازه عقل و قلب جامعه، اردو می‌زنند تا نگاه‌ها و سپس نظر‌ها را بر پایه‌های سست تغییر دهند، در چنین آوردگاهی که ظرف آن، وجود معرفت و بصیرت انسان‌هاست، منجی انسان، دوری از ابزار و فضای ایجاد غفلت است؛ در واقع فهم از هجمه‌ها و اهداف این هجوم‌هاست که جامعه را بیدارتر و در برابر تیرهای سهمگین فتنه، پایدار و مقاوم می‌سازد. لازم است، به نظر امیرالمؤمنین ^{علیه السلام} در بیانی تکان‌دهنده که از سیر فتنه‌گری و مقاصد فتنه‌جویان می‌گویند توجه شود، تا جامعه از بند غفلت، رهایی یابد و راهی برای نفوق و استیلا بر این حرکت مرموز؛ یعنی ایجاد غفلت و فراموشی اصول و فروع، پیدا کند که بصیرت، تفکر و عبرت‌آموزی است.

مهارت جامعه در شناخت و دفع فتنه‌ها

نایب رئیس مجمع عمومی جامعه مدرسین حوزه علمیه قم

حجت‌الاسلام والمسلمین حسین بنیادی استاد حوزه علمیه قم، در یاداشتی با اشاره به موضوع مهارت جامعه در شناخت و دفع فتنه‌ها، آورده است: این یادداشت بر اساس خطبه‌ها و بیانات امیرالمؤمنین امام علی ^{علیه السلام} است تا نسبت به مهارت جامعه در شناخت و دفع فتنه‌ها و با رویکرد به تکالیف جامعه نسبت بی‌اثر کردن توطئه‌ها و فتنه‌هائی است که افکار و رفتار جامعه را هدف گرفته‌اند، تا نسبت به وقایع اخیر و تکالیف جامعه نسبت به حوادث و پشت صحنه‌های آن، همچون گذشته دقت بیشتری در اهداف و شرارت‌های دشمنان، صورت گیرد.

«فلینتفع امره بنفسه؛ فانما البصیر من سمع فتفکر و نظر فأبصر و انتفع بالعبر ثم سلک جدداً واضحاً، یجنبج فيه الصرعة فی المهاوی والضلال فی المغاوی و لا یعین علی نفسه الغواة بتعسف فی حق أو تحریف فی نطقی أو تخوف من صدق»؛^۱ هر کس باید از کار خویش بهره گیرد و انسان بینا کسی است که به‌درستی شنید و اندیشه کرد؛ پس به‌درستی نگریست و آگاه شد و از عبرت‌ها پند گرفت؛ سپس راه روشنی را پیمود و از افتادن در پرتگاه‌ها و گم شدن در کوره‌راه‌ها دوری کرد و کوشید تا عدالت را پاس دارد و برای گمراهان جای اعتراض باقی نگذارد که در حق سخت‌گیری کند، یا در سخن حق، تحریف روا دارد و یا در گفتن سخن راست، بترسد.

• **مهارت جامعه در شناخت انسان‌ها در دوره فتنه**

جامعه متشکل از انسان‌هایی است که به‌همین جهت افکاری متنوع را در خود جای داده است؛ افکاری که می‌تواند در خدمت حق یا در خدمت باطل قرار بگیرند. این موضوع در میان خواص جامعه خود را بهتر نشان می‌دهد و معمولاً تأثیر بالایی در زدودن فتنه‌ها و یا برافروختن کردن بیشتر آن دارد، تاریخ و تجربه، فهرستی از خواص را در خود جای داده است که محوریت فهم در جامعه و مقابله با دسیسه‌ها بوده‌اند و جامعه را از دره‌های سقوط به دیار امن رهنمون ساخته‌اند و عکس آن نیز، به‌وفور ثبت و درج گردیده است؛ گروه خواص جزئی از جامعه می‌باشند؛ اما آنچه که برای اهالی جامعه اهمیت والایی دارد و کلیت جامعه را به جامعه‌ای فهمیم و نخبه ارتقاء می‌بخشد، شناخت خواص و نوع رفتار آنان در دوره فتنه می‌باشد که این نیز، نه‌تنها از تکالیف عقیدتی و معرفتی جامعه می‌باشد؛ بلکه موجبات استحکام و اتحاد جامعه یا عکس آن را رقم می‌زند؛ امیرالمؤمنین امام علی ^{علیه السلام} در خطبه‌ها و نامه‌های خود گاه، جامعه را و گاه، صغی را و گاه، فردی را مورد خطاب قرار می‌دهند تا تأثیر متقابل آنها در رویدادهای جامعه را تبیین همراه با هشدار نمایند. بیان جامع آن حضرت درباره ضرورت شناخت اصناف مردم در جامعه، نسخه کاملی است بر اهمیت و به‌کار بستن بصیرت در شناخت افراد جابر در جامعه که می‌فرماید:

«والناس علی أربعة أصناف: منهم من لا یمنعه الفساد فی الأرض إلا مهانة نفسه و کالة حده و تضییع وفرة و منهم المصلت لسیفه و المعلن بشره و المجلب بخيله و رجله قد أشطر نفسه و أوق دینه لحطام ینتهوه أو مقنّب بقوده أو منیر یفرعه و لبّس المتجر أن تری الدنیا لنفسک ثمناً و ممّا لک عندالله عوضاً و منهم من یطلب الدنیا بعلم الآخره و لا یطلب الآخره بعلم الدنیا قد ظامن من شخصه و قارب من خطوه و شمر من ثوبه و زخرف من نفسه للأمانة و اتخذ سترالله ذریعة إلی المعصیه و منهم من أبعد عن طلب الملك ضلولة نفسه و انقطاع سببه قفصرته الحال علی حاله فتعلی باسم القاعة و ترین بلباس أهل الزهادة و لیس من ذلک فی مراح و لا مغدی»؛^۲

مردم چهار گروه‌اند:

۱. گروهی اگر دست به فساد نمی‌زنند، برای این است که روحشان ناتوان و شمشیرشان کند و امکانات مالی در اختیار ندارند؛

۲. گروه دیگر، آنان که شمشیر کشیده و شر و فسادشان را آشکار کرده‌اند، لشکرهای پیاده و سواره خود را گرد آورده و خود آماده کشتار دیگرانند. دین را برای به دست آوردن دین دنیا تباه کردند که یا رئیس و فرمانده گروهی شوند، یا بر بلندی فرارند، سخن بگویند؛ چه بد تجارتی که دنیا را بهای جان خود بده‌ای و با آنچه که در نزد خداست، معاوضه نمایی؛

۳. گروهی دیگر، با اعمال آخرت، دنیا را می‌طلبند و با اعمال دنیا در پی کسب مقام‌های معنوی آخرت نیستند، خود را کوچک و متواضع جلوه می‌دهند، گام‌ها را ریاکارانه و کوتاه برمی‌دارند، دامن خود را جمع کرده، خود را همانند مؤمنان واقعی می‌آریند و پوشش الهی را وسیله نفاق و دورویی و دنیاطلبی خود قرار می‌دهند؛

۴. برخی دیگر، با پسندی و ذلت و فقدان امکانات، از به دست آوردن قدرت محروم مانده‌اند که خود را به زیور قناعت آراسته و لباس زاهدان را پوشیده‌اند. اینان هرگز و در هیچ زمانی از شب و روز، از زاهدان راستین نبوده‌اند.

• **هدف دشمن ایجاد اختلاف در صفوف متحد جامعه و تضعیف نظام اسلامی است**

آنچه در این ایام مشاهده شد، متحد شدن استکبار با کشورهای مستبد، در راه‌انداختن جنگی کور و ترکیبی برای اختلاف و اغتشاش در جامعه اسلامی است و در این حرکت مذموبحانه تمام امکانات خود را به‌کار بسته است و هدف اصلی آنها بیشتر اختلاف در صفوف متحد جامعه و تضعیف جریان مقتدر نظام اسلامی است. امیرالمؤمنین ^{علیه السلام} درباره خطر بنی‌امیه و جریان فتنه‌گر و سلطه‌جوی این گروه می‌فرماید: «فإنها فتنه عمیاء مظلمة عمت خطتها و خصت بلبیتها وأصاب البلاء»^۱؛ فتنه آنان فتنه‌ای کور و ظلمانی‌که سلطه‌اش همه جا را فرا گرفته و بالای آن دامنگیر نیکوکاران است.

خطاب امام ^{علیه السلام} به مردم و تعبیر از فتنه بنی‌امیه، به «فتنه کور و ظلمانی» تعبیری دقیق است که خطر آنها برای جامعه فراگیر و جدی است که عبرت‌ها را در زمان کنونی بیشتر می‌کند و در این میان، نقش عموم جامعه اسلامی به‌ویژه مسئولان و مدیران در زدودن بسترها و زمینه‌های وقوع فتنه‌ها، اساسی و سرنوشت‌ساز می‌باشد تا بهانه‌ها برای تکرار چنین رخدادهایی را بگیرد.

البته چنانکه این مطلب را عرض می‌کنیم، ایمان راسخ داریم که جامعه و امت اسلامی و مؤمن ایران عزیز و ملت غیور، در مقابل این‌گونه دسیسه‌ها چنانکه تاریخ پرافتخار انقلاب اسلامی مبین و مؤید آن است، با درنظر داشتن ابعاد و زوایای وقایع و تبعیت از رهبری حکیم و درایت در عمل، توطئه‌های دشمنان را خنثی خواهد کرد و با عنایت و وعده‌های الهی، شکست در اردوگاه دشمنان، امری محتمم می‌باشد.

• **پی‌نوشت‌ها**

۱. اعراف، ۲۷؛ ۲. توبه، ۴۷؛ ۳. مائده، ۲۹؛ ۴. آل‌عمران، ۷؛ ۵. بقره، ۱۹۱؛ ۶. بقره، ۲۱۷؛ ۷. نهج‌البلاغه، خطبه ۱۵۱؛ ۸. نهج‌البلاغه، خطبه ۱۵۱؛ ۹. نهج‌البلاغه، خطبه ۱۵۲؛ ۱۰. نهج‌البلاغه، خطبه ۳۳؛ ۱۱. نهج‌البلاغه، خطبه ۹۳.